

H O T Ă R Ă R E A nr. 1-269/2025
cu privire la examinarea contestației înaintate de către XXXXXXXX XXXXXXXX și
avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului
de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023

7 august 2025

municipiul Chișinău

Examinând în procedură scrisă contestația înaintată de către XXXXXXXX XXXXXXXX și avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023, audiind informația prezentată de către domnul Mihail Sorbala, Consiliul Superior al Procurorilor-

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr.3-84/2023 din 30.06.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația formulată de XXXXXXXX XXXXXXXX și avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, prin care s-a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procuroarei din Procuratura mun. Bălți, Oxana Munteanu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

La data de 10.04.2023, Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat contestația depusă de XXXXXXXX XXXXXXXX și avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023 privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară:

Prin sesizarea înregistrată la data de xx.xx.2023, XXXXXXXX XXXXXXXX și avocatul XXXXXXXX XXXXXXXX au solicitat Consiliului Superior al Procurorilor tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura mun. Bălți, Oxana Munteanu, pentru faptele ce pot constitui abateri disciplinare pretins a fi comise în procesul instrumentării cauzei penale nr.xxxx.

Autorii sesizării au invocat următoarele nereguli în cadrul urmăririi penale desfășurate în cauza ce îl vizează pe cetățeanul XXXXXXXX XXXXXXXX: discordanțe în conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuیت din xx.xx.2022, lipsa informării privind soluționarea cererilor din xx.xx.2022 și xx.xx.2023, înlăturarea nejustificată a avocatului XXXXXXXX XXXXXXXX din procesul penal, precum și încălcarea dreptului la apărare al cetățeanului X. XXXXX.

În urma examinării sesizării, Inspecția procurorilor a constatat că, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din cadrul IP Bălți, X. XXXXX, din data de xx.xx.2022, a fost pornită urmărirea penală *in rem* în cauza penală nr. xxxx, în temeiul art. 287 alin. (1) Cod penal. Conducerea urmăririi penale a fost atribuită procurorului din cadrul Procuraturii municipiului Bălți, Oxana Munteanu.

La data de xx.xx.2022, ora 09:05, ofițerul X. XXXXX a completat chestionarul privind acordarea asistenței juridice garantate de stat pentru bănuitul X. XXXXX. În aceeași zi, avocatul X. XXXXX a prezentat mandatul seria x nr. xxx. Prin ordonanța emisă de ofițerul de urmărire penală, X. XXXXX a fost recunoscut în calitate de bănuیت pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Ofițerul X. Xxxxx a relatat că, inițial, a imprimat un exemplar al ordonanței din xx.xx.2022 în care, din eroare, era menționat articolul 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Acest exemplar a fost înmănat apărării. Ulterior, observând greșeala, a corectat documentul în sistemul informatic și a imprimat un nou exemplar cu articolul corect (art. 287 alin. (1) Cod penal), care a fost atașat lucrărilor cauzei și semnat de către participanții la acțiune.

La acțiunea de comunicare a drepturilor procesuale, de aducere la cunoștință a ordonanței și audiere în calitate de bănuít, Xxxxxxx Xxxxxxx a fost asistat de avocatul X. Xxxxx și traducătorul X. Xxxxx. În cadrul audierii, bănuítul a declarat în scris: „на данном этапе вину не признаю и отказываюсь от дачи показаний”¹. Procesele-verbale nu conțin vreo mențiune privind refuzul de a fi asistat de avocatul desemnat sau solicitarea amânării pentru prezentarea unui avocat ales.

La xx.xx.2022, în Procuratura municipiului Bălți a fost înregistrată cererea avocatului Xxxxxxx Xxxxxxx (datată cu xx.xx.2022), prin care aceasta a solicitat admiterea în proces, accesul la actele în care bănuítul X. Xxxxx a participat sau care ar putea să-i lezeze drepturile, precum și declararea nulității ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuít.

Cererea a fost soluționată prin ordonanța procurorului Oxana Muntean din xx.xx.2023, fiind admisă parțial, în sensul acceptării participării avocatului Xxxxx la viitoarele acțiuni de urmărire penală care îl vizau pe bănuít. În rest, solicitările (inclusiv privind actul de constatare medico-legală și ordonanța de începere a urmăririi penale) au fost respinse, întrucât contraveneau art. 68 Cod de procedură penală (CPP).

Răspunsul asupra cererii, înregistrate la xx.xx.2022, a fost transmis avocatei X. Xxxxx prin scrisoarea nr. x din xx.xx.2023, fapt confirmat prin copia extrasului din Registrul de evidență a corespondenței de ieșire.

Conform explicațiilor procurorului Oxana Muntean, ulterior datei de xx.xx.2023, ea a informat ofițerul de urmărire penală despre necesitatea contactării avocatei X. Xxxxx, în vederea formulării întrebărilor pentru expertiza medico-legală. A transmis numărul de telefon ofițerului, dar a fost informată că avocata nu răspunde. A contactat-o personal pe avocată, fără succes. Ulterior, i-a transmis mesajul prin aplicația Viber.

La xx.xx.2023, ofițerul X. Xxxxx a dispus efectuarea expertizei medico-legale. Pe data de xx.xx.2023, avocata X. Xxxxx a depus o cerere cu 6 întrebări referitoare la expertiză.

Ulterior, cauza penală a fost transmisă Procuraturii mun. Bălți, cu propunerea de punere sub învinuire și includerea raportului de expertiză.

Potrivit capturilor de ecran din telefonul procuroarei Oxana Muntean, la xx.xx.2023, ora xx, aceasta a informat-o prin Viber pe avocata X. Xxxxx despre necesitatea prezentării pentru data de xx.xx.2023, ora 14:00 în Procuratură împreună cu X.Xxxxx. La ora 16:31, avocata a transmis că nu poate fi prezentă, fiind antrenată în procese la instanțele din Chișinău.

La 02.02.2023, ora 14:07, procurorul Oxana Muntean a încercat să o contacteze telefonic pe avocata A.Xxxxx, dar fără succes. La ora xx, i-a transmis un mesaj prin Viber cu următorul conținut: „*Bună ziua. Pentru data de xx.xx.2023, ora xx urmează să vă prezentați cu clientul Sorocan la procuratură pentru efectuarea acțiunilor în vederea finisării urmăririi penale pe dosar. Dacă sunt careva inconveniente referitor*

¹ „La această etapă nu recunosc vinovăția și refuz să dau declarații”

la ora indicată, mă informați. Termenul de citare de 5 zile este respectat.” Tot la xx, a fost citat telefonic și bănuitul X.Xxxxx, care a confirmat că se va prezenta.

La ora xx, avocata Xxxxxx a răspuns la mesajul anterior, întrebând: „Ok. Dar ce, s-a finisat expertiza?”. Procurorul a răspuns scurt: „Da”.

Pe data de xx.xx.2023 a fost înregistrată cererea avocatei, datată cu xx.xx.2023, care solicită amânarea acțiunii procesuale programate pentru xx.xx.2023, invocând că va fi în deplasare în afara țării între xx–xx.xx.2023, cu revenirea la serviciu pe xx.xx.2023.

Cererea a fost recepționată pe data de xx.xx.2023. Procurorul Oxana Muntean a apreciat că există indicii de rea-credință din partea avocatei, având în vedere: data rezervării biletelor (xx.xx.2022), ordinul de deplasare (xx.xx.2022), precum și faptul că cunoștea din xx.xx.2023 despre finalizarea expertizei. În consecință, a emis la xx.xx.2023 o ordonanță de respingere a cererii, care a fost expediată în aceeași zi, prin scrisoarea nr. xx, fapt confirmat prin registrul de corespondență al Procuraturii mun. Bălți.

Tot la xx.xx.2023, procurorul a emis o altă ordonanță prin care, constatând neprezentarea apărătorului în termenul prevăzut de art. 70 alin. (4) pct. 2) CPP, a dispus înlocuirea avocatei alese cu un avocat din oficiu.

În vederea desfășurării acțiunilor planificate pentru xx.xx.2023, a fost solicitat CNAJGS desemnarea unui avocat. În aceeași zi, s-au prezentat la biroul procurorului bănuitul X.Xxxxx și avocatul desemnat din oficiu, X. Xxxxx. X.Xxxxx a refuzat participarea avocatului desemnat, exprimându-se oral împotriva, dar a refuzat să formuleze o cerere scrisă. A părăsit biroul, fapt apreciat drept eschivare de la organul de urmărire penală.

În acest context, la xx.xx.2023, s-a emis ordonanța de reținere pentru X.Xxxxx, în vederea punerii sub învinuire, pe motivul eschivării. IP Bălți a fost desemnat să execute măsura. Tot atunci, s-a solicitat din nou desemnarea unui avocat din oficiu.

La xx.xx.2023, după ora xx, s-a stabilit locul aflării lui X.Xxxxx. Conform registrului IP Bălți, acesta a fost escortat la ora xx și a părăsit sediul la xx. Avocata X. Xxxxx a fost prezentă între orele xx–xx, iar avocata Xxxxxx a sosit la ora xx, plecând la xx.

În aceeași zi, la ora xx, procurorul Oxana Muntean s-a prezentat la IP Bălți pentru a desfășura acțiunile planificate pentru xx.xx.2023: aducerea la cunoștință a raportului de expertiză, înaintarea învinuirii, audierea și prezentarea materialelor. Acestea s-au desfășurat între orele xx–xx, cu participarea avocatei din oficiu X. Xxxxx.

X. Xxxxx a fost informat despre motivul aflării la sediul IP și despre acțiunile în curs. A refuzat să semneze și să ia cunoștință de actele traduse și în limba rusă. După finalizarea acțiunilor, s-a emis ordonanța de eliberare, întrucât nu mai existau temeuri de priver de libertate. Nu a fost formulată nicio cerere scrisă pentru înlăturarea avocatei X. Xxxxx.

La prezentarea materialelor, învinuitul a refuzat să le studieze și nu a solicitat traducerea. Faptele au fost consemnate în procese-verbale în limba rusă, semnate de avocata X. Xxxxx.

La xx.xx.2023, cauza penală nr. xxxx, privind acuzarea lui X. Xxxxx pentru fapta prevăzută de art. 287 alin. (1) CP, a fost transmisă Judecătoriei Bălți.

Procurorul Oxana Muntean a menționat că niciuna din acțiunile/inacțiunile sale nu a fost contestată la procurorul ierarhic superior în cursul urmăririi penale, ci doar după finalizarea acesteia și transmiterea cauzei în instanță.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

În urma examinării sesizării și a materialului probator, Inspecția procurorilor a concluzionat că acțiunile procurorului Oxana Muntean nu întrunesc elementele unei abateri disciplinare, nefiind constatate încălcări ale normelor procesual-penale sau de etică profesională. Astfel, prin decizia din xx.xx.2023, a fost încetată procedura disciplinară, din lipsa temeiurilor pentru tragerea la răspundere disciplinară.

Inspecția procurorilor a conchis următoarele:

1. Aferent presupuselor discordanțe din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît, din xx.xx.2022, s-a stabilit că autorul sesizării a anexat la sesizare o copie a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît a lui Xxxxxx Xxxxxx, datată xx.xx.2022, în care, în partea dispozitivă, se menționează că acesta este recunoscut ca bănuît pentru infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În cadrul verificării disciplinare, procuroara Oxana Muntean a prezentat copia ordonanței existentă la fila x din dosarul penal nr. xxxx, având aceeași dată – xx.xx.2022. În această ordonanță, în partea dispozitivă, se indică că X. Xxxxx este recunoscut ca bănuît pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Având în vedere că actul original anexat la dosarul cauzei indică art. 287 alin. (1) CP, iar procuroara și-a fundamentat soluția de la xx.xx.2023 pe acel act, nu se poate reține că aceasta ar fi cunoscut despre eroarea tehnică comisă de către ofițerul de urmărire penală la redactarea versiunii ordonanței înmânate părții apărării (versiune care, de altfel, nu se regăsește în lucrările cauzei penale).

2. Cu referire la cererea din xx.xx.2022 (înregistrată în cancelarie la data de xx.xx.2022), Inspecția procurorilor a constatat că adresarea respectivă a fost soluționată prin ordonanța din xx.xx.2023. Comunicarea acesteia este probată prin scrisoarea nr. xx din aceeași dată și prin extrasul din Registrul de evidență a corespondenței de ieșire a Procuraturii municipiului Bălți.

Faptul că partea apărării a recepționat efectiv răspunsul este confirmat de conținutul cererii formulate ulterior de avocata Xxxxxxxx Xxxxxxxx, depusă la xx.xx.2023 ofițerului X. Xxxxx, care începe cu următorul text: „*Prin ordonanța procurorului Procuraturii m. Bălți din xx.xx.2023, Oxana Munteanu a fost admisă cererea avocatului Xxxxxxxx Xxxxxxxx de intervenire în procesul penal*”.

Termenul de soluționare a cererii, conform art. 246 alin. (1) Cod de procedură penală (CPP), a fost respectat.

Referitor la fondul cererii, refuzul procurorului de a permite accesul la ordonanța de începere a urmăririi penale a fost justificat, deoarece la acea etapă urmărirea penală fusese pornită *in rem*, fără indicarea în actul procesual respectiv a vreunei persoane, inclusiv a lui Xxxxxxxx Xxxxxxxx.

Potrivit art. 68 alin. (1) Cod procedură penală, avocatul are dreptul de a lua cunoștință de materialele cauzei doar la finalizarea urmăririi penale, cu excepția actelor care vizează direct drepturile persoanei asistate. Or, în acest caz, fiind vorba de o urmărire penală *in rem*, actul invocat nu viza în mod direct drepturile și interesele lui X. Xxxxx.

În ceea ce privește refuzul procurorului de a pune la dispoziția apărării actul de constatare medico-legală, se reține că, deși în fundamentarea refuzului s-a făcut

trimitere doar la prevederile invocate de partea apărării, nu a fost acordată eficiență deplină și prevederilor art. 141 alin. (1¹) CPP. Această omisiune a fost însă remediată la xx.xx.2023, când, odată cu dispunerea expertizei medico-legale, ofițerul de urmărire penală a inclus în ordonanță întregul set de întrebări formulate de către apărare.

Astfel, omisiunea nu a produs consecințe asupra dreptului la apărare, iar refuzul inițial, consemnat în ordonanța din xx.xx.2023, nu a fost contestat la procurorul ierarhic superior, rămânând un act procesual în vigoare.

3. Din analiza comparativă a cererii depuse de avocata XXXXXXXX XXXXXXXX, la xx.xx.2023, către ofițerul de urmărire penală X. XXXXX, cu privire la expertiza medico-legală, și a ordonanței din xx.xx.2023 (prin care ofițerul X. XXXXX a dispus efectuarea expertizei), rezultă că toate cele șase întrebări formulate de apărare se regăsesc în integralitate în conținutul ordonanței.

Prin urmare, Inspekția procurorilor a conchis că, în această privință, nu se poate reține vreo vătămare a drepturilor procesuale ale părții apărării.

De menționat că acțiunea ofițerului de urmărire penală nu face obiectul prezentei cercetări disciplinare, întrucât Inspekția Procurorilor nu are competența de a cerceta disciplinar ofițerii MAI.

4. Cu referire la înlăturarea avocatei XXXXXXXX XXXXXXXX din proces

Verificările efectuate de către Inspekția procurorilor au confirmat legalitatea procedurii de citare efectuate de procuroara Oxana Muntean, atât în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX, cât și în privința avocatei XXXXXXXX XXXXXXXX. Citarea s-a realizat prin intermediul aplicației de mesagerie Viber, în conformitate cu art. 236 alin. (1¹) Cod procedură penală, și cu respectarea termenului de 5 zile prevăzut de art. 236 alin. (2) Cod procedură penală -mesajul de citare fiind transmis la xx.xx.2023 pentru data de xx.xx.2023.

În contextul neprezentării avocatei X.XXXXXX la data stabilită, adoptarea ordonanței de respingere a cererii de amânare și emiterea ordonanței de înlocuire a acesteia (nu înlăturare, cum a susținut autorul sesizării) cu un avocat din oficiu se întemeiază pe art. 70 alin. (4) pct. 2) CPP.

Este cert că, la data de xx.xx.2023, X.XXXXXX s-a prezentat la biroul procurorului, dar acțiunile de urmărire penală nu s-au desfășurat din cauza refuzului său de a coopera. Nu a fost formulată nicio cerere de amânare în temeiul art. 70 alin. (5) CPP, nici vreo cerere de înlăturare a avocatului din oficiu, în conformitate cu art. 72 alin. (2) CPP.

Ulterior, la 18.02.2023, în cadrul procedurii de reținere a lui X.XXXXXX pentru a fi pus sub învinuire, acțiunile procesuale au fost desfășurate cu respectarea dreptului la apărare – acesta fiind asistat de avocatul din oficiu, desemnat de CNAJGS.

Dat fiind că scopul reținerii a fost punerea sub învinuire, această măsură a impus acțiuni operative din partea procurorului, în condițiile unei stări de urgență procedurală. Codul de procedură penală nu interzice efectuarea acțiunilor procesuale în zilele nelucrătoare, ci doar în timpul nopții sau în caz de oboseală a persoanei cercetate (art. 104 alin. (1) CPP).

Toate actele procesuale întocmite în cadrul acțiunilor din 18.02.2023 (ordonanța de punere sub învinuire, procesul-verbal de audiere, aplicarea măsurii preventive, informarea despre terminarea urmăririi penale, prezentarea materialelor) au fost redactate în limba rusă, iar X. XXXXX a fost informat despre ele. Acesta a refuzat să le semneze sau să le studieze.

Referitor la neprezentarea materialelor de urmărire penală spre cunoștință învinutului înainte de transmiterea cauzei în instanță, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 29 din 22.03.2022 (cu trimitere la Decizia nr. x din xx.xx.2021), a statuat că trimiterea cauzei în judecată fără această etapă nu reprezintă o ingerință în dreptul la apărare, fiind suficiente garanțiile prevăzute la art. 351 alin. (6) CPP.

În acest sens, instanța sesizată este competentă să asigure prezentarea materialelor, în temeiul art. 297 alin. (4) CPP.

Astfel, Inspecția procurorilor a constatat că acțiunile/inacțiunile procurorului Oxana Muntean nu întrunesc elementele constitutive ale vreunei abateri disciplinare. Nu au fost identificate încălcări ale normelor procesual-penale sau ale codului de etică profesională. Prin urmare, procedura disciplinară a fost încetată prin decizia din xx.xx.2023, în lipsa temeiurilor pentru tragerea la răspundere disciplinară.

III. Motivele expuse în contestația împotriva deciziei Inspecției procurorilor

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, avocata XXXXXXXX XXXXXXXX și cet. XXXXXXXX XXXXXXXX la xx.xx.2023 au depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor și au solicitat Colegiului de disciplină și etică de a anula decizia Inspecției procurorilor, privind încetarea procedurii disciplinare, ca ilegală și neîntemeiată și constatarea comiterii abaterii disciplinare în activitatea procurorului Oxana Muntean.

În viziunea contestatarilor decizia Inspecției este vădit ilegală, nemotivată, neconfirmată prin probe veridice, bazată doar pe explicații unilaterale, fără ascultarea petiționarului, fapt ce a dus la emiterea unei soluții eronate și fără înlăturarea încălcărilor drepturilor fundamentale ale învinutului petiționar, prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fapt pentru ce urmează a fi anulată cu continuarea controlului și emiterea unei hotărâri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului vizat.

IV. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr.3-84/2023 din 30.06.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de către avocata XXXXXXXX XXXXXXXX și cet. XXXXXXXX XXXXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, presupus a fi comise de către procurorul în Procuratura mun. Bălți Oxana Muntean.

Verificând argumentele expuse de petiționari, Colegiul a stabilit că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, *deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.*

În motivarea soluției adoptate, Colegiul de disciplină și etică a reținut că la instrumentarea cauzei penale nr. xxxx nu au fost stabilite norme imperative ale legislației procesual-penale pretins a fi încălcate de procurorul Oxana Muntean.

Colegiul a apreciat critic alegațiile petenților privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii, și a stabilit că, procurorul vizat și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care la gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), circumstanțe care, nu pot servi temei pentru tragerea acestuia la răspundere disciplinară.

V. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de xx.xx.2023, XXXXXXXX XXXXXXXX și avocata XXXXXXXX XXXXXXXX au

depus la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023.

În contestația formulată, autorii au expus o serie de argumente detaliate, prin care au solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023 privind respingerea sesizării referitoare la presupusele abateri disciplinare ale procurorului Oxana Munteanu. Contestatarii au susținut că hotărârea atacată este vădit ilegală, nemotivată și lipsită de suport probatoriu, iar acțiunile procurorului au compromis grav garanțiile fundamentale ale procesului echitabil. Prin urmare, s-a solicitat reluarea cercetării disciplinare și tragerea la răspundere a procurorului vizat.

Un prim argument central a vizat restricționarea nejustificată a dreptului la apărare. Potrivit contestației, avocatul ales (Xxxxxxxx Xxxxxxx) ar fi fost înlocuit ilegal cu un avocat din oficiu, în lipsa condițiilor legale prevăzute de art. 70 alin. (4) Cod procedură penală.

Potrivit contestatarilor, au fost desfășurate 7-8 acțiuni procesuale într-un interval nerezonabil de 20 de minute, fără acordarea timpului minim necesar pentru pregătirea apărării. Acțiunile procesuale s-au desfășurat în absența unui traducător autorizat, în condițiile în care învinuitul X. Xxxxx este vorbitor de limbă rusă și nu cunoaște limba română, fiind încălcat art. 16 Cod procedură penală și art. 6 din CEDO.

Autorii contestației au susținut că dreptul la un proces echitabil a fost grav viciat, prin prezentarea materialelor urmăririi penale într-o limbă necunoscută învinuitului, fără traducere sau asistență lingvistică adecvată, prin nerespectarea procedurii legale de citare și informare a apărătorului ales, prin lipsa accesului la materialele dosarului, imposibilitatea de a formula cereri și de a lua note, precum și lipsa transmiterii legale a rechizitoriului.

De asemenea, contestatarii au acuzat o executare formalistă și în grabă a unor acțiuni esențiale, precum: înaintarea învinuirii, audierea, dispunerea măsurii preventive și informarea despre finalizarea urmăririi penale s-au realizat într-o manieră formalistă și superficială, fără respectarea garanțiilor procesuale. La fel, se statuează că procurorul ar fi ignorat solicitările apărării privind expertize medico-legale și nu a comunicat rezultatele acestora. Totodată, cererile de amânare sau obiecțiile apărării au fost respinse fără motivare sau soluționate formal.

Potrivit contestatarilor, toate actele procesuale întocmite de procurorul Oxana Munteanu în perioada xx.xx.2023 – xx.xx.2023 sunt lovite de nulitate absolută, invocându-se încălcarea dispozițiilor art. 94, 230 și 251 din Codul procedură penală; emiterea ordonanței de punere sub învinuire cu depășirea termenului legal de 48 de ore și fără traducere; transmiterea rechizitoriului în instanță în condiții nelegale, fără existența ordonanței finale, cu falsuri în dată și lipsa semnăturii înregistrate de primire, precum și încălcarea dreptului la informare și la un proces contradictoriu – art. 6 §1 și §3 lit. b), c), d) CEDO.

Contestatarii au denunțat faptul că plângerea depusă împotriva procurorului în temeiul art. 295–299¹ din Codul de procedură penală nu a fost examinată în mod legal, fiind ignorată și redirecționată formal, fără o analiză în fond. Aceștia au susținut că a fost evitat controlul ierarhic asupra activității procurorului, ceea ce contravine cerințelor de transparență și de garantare a justiției echitabile.

Un alt aspect invocat a fost lipsa de imparțialitate și diligență a procurorului, demonstrată prin refuzul de a se abține de la instrumentarea cauzei, deși existau indicii clare de părtinire; prin neprezentarea la ședința Colegiului disciplinar, prin

recunoașterea indirectă a lipsei traducătorului, cu mențiunea că procedurile s-ar fi desfășurat „în limba rusă”, fără traduceri oficiale, ceea ce contravine art. 16 CPP.

VI. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul notează că, potrivit pct.9.5 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor², act instituțional revizuit prin Hotărârea nr.1-40/2025 din xx.xx.2025, Consiliul Superior al Procurorilor poate examina, în procedură scrisă și fără citarea părților, contestațiile împotriva hotărârilor de încetare a procedurii disciplinare, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse în termenul prevăzut la pct. 9.6.

În conformitate cu prevederile Regulamentului, părțile au fost informate despre examinarea contestației în procedură scrisă și li s-a acordat un termen, până la ședința Consiliului, pentru depunerea probelor suplimentare.

Petiționarul XXXXXXX XXXXXXX și avocata XXXXXXX XXXXXXX nu au prezentat Consiliului probe noi.

Procurora Oxana Muntean, vizată în procedura disciplinară, nu și-a expus poziția vizavi de cele invocate în contestație.

Cu referire la speța în cauză, *inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Iurie Caraman*, a prezentat o referință în care a susținut temeinicia deciziei privind încetarea procedurii disciplinare.

Potrivit inspectorului, contestația semnată de XXXXX XXXXXXX și avocata XXXXXXX Angela nu conține o critică obiectivă și argumentată a motivelor și temeiurilor pentru care Colegiul de disciplină și etică a menținut decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului în mun. Bălți Muntean Oxana. Exprimarea unui simplu dezacord, fără o fundamentare juridică, nu este suficientă pentru a înlătura temeiurile și motivele care au stat la baza hotărârii emise.

În lipsa unor argumente de natură să anuleze Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-84/2023 din 30.06.2023, inspectorul Iurie Caraman a solicitat respingerea contestației.

VII. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Examinând contestația depusă de către XXXXXXX XXXXXXX și avocata XXXXXXX XXXXXXX, argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023, poziția exprimată de reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii contestației depuse.

În temeiul principiilor legalității, proporționalității și al adevărului procesual, se impune respingerea contestației formulate împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică, având în vedere lipsa elementelor constitutive ale unei abateri disciplinare în acțiunile procurorii vizate și caracterul neîntemeiat al susținerilor autorilor.

Argumentele invocate de contestatari, deși exprimă o nemulțumire vădită față de modul în care a evoluat ancheta penală, nu sunt apte să justifice antrenarea răspunderii disciplinare în condițiile legii.

Potrivit art. 38 și 39 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pentru ca o faptă să poată fi calificată drept abatere disciplinară, este necesară întrunirea cumulativă a mai multor condiții esențiale: existența unei încălcări grave și vădit

² Aprobă prin Hotărârea nr.12-225/2016 din 14.09.2016

nejustificate a obligațiilor de serviciu, afectarea prestigiului funcției de procuror, intenția sau neglijența gravă în exercitarea atribuțiilor, precum și consecințe negative asupra părților implicate ori asupra actului de justiție. Or, în cauza de față, niciuna dintre aceste cerințe nu este îndeplinită.

Consiliul remarcă că contestația depusă la data de xx.xx.2023 se bazează pe mai multe pretenții legate de modul în care a fost gestionată urmărirea penală în cauza nr. xxxx, însă acestea nu pot fundamenta atragerea răspunderii disciplinare a procurorii Oxana Munteanu, după cum se evidențiază în cele ce urmează.

Verificările efectuate de Inspecția procurorilor, confirmate ulterior de Colegiul de disciplină și etică, au demonstrat că acțiunile procurorului Oxana Muntean în cauza penală nr. xxxx au fost întreprinse cu respectarea normelor procesual-penale și în conformitate cu atribuțiile conferite de lege. Nu s-au constatat derapaje de la conduita profesională, iar eventualele disfuncționalități procedurale minore nu au avut caracter abuziv, intenționat sau cu impact asupra legalității urmăririi penale.

Referitor la presupusele discordanțe în conținutul ordonanței de recunoaștere a calității de bănuît, Consiliul a stabilit că, deși în sesizare s-a invocat existența unei ordonanțe care ar conține o eroare privind articolul incriminat (art. 287 alin. (2) lit. b) în loc de alin. (1)), Inspecția procurorilor a stabilit că această eroare a fost comisă de ofițerul de urmărire penală și a fost corectată în mod oficial, fiind utilizată în actele procesuale versiunea corectă, semnată și atașată dosarului. Procurorul Oxana Munteanu nu a cunoscut și nu a utilizat versiunea eronată a documentului, ceea ce exclude existența unei abateri disciplinare.

În ceea ce privește soluționarea cererii din xx.xx.2022 și accesul avocatului la documente, s-a stabilit că cererea avocatei XXXXXXXX XXXXXXXX a fost soluționată în termen legal, prin ordonanța din xx.xx.2023, comunicarea fiind probată. Refuzul procurorului de a permite accesul la ordonanța de începere a urmăririi penale este justificat, întrucât urmărirea penală fusese pornită în rem, fără indicarea expresă a persoanei bănuite, ceea ce este în conformitate cu prevederile art. 68 Cod procedură penală. Accesul avocatului la materialele care priveau direct drepturile și interesele clientului a fost permis în măsura în care legea permitea. Eventuala omisiune privind punerea la dispoziție a actului de constatare medico-legală a fost remediată ulterior.

Cu privire la expertiza medico-legală și întrebările formulate de apărare, Inspecția procurorilor a constatat că toate întrebările formulate de avocatul XXXXXX au fost cuprinse în ordonanța de dispunere a expertizei, asigurându-se astfel respectarea dreptului la apărare și a procedurilor legale, iar acțiunile procurorului nu au vătămat acest drept.

Autorii contestației au susținut, printre altele, că avocatul ales a fost înlocuit ilegal, fără respectarea condițiilor prevăzute de art. 70 alin. (4) CPP. Această afirmație este însă infirmată de realitatea procesuală. Procurorul a emis ordonanța de înlocuire doar după ce avocata aleasă, deși notificată corespunzător și cu respectarea termenului de 5 zile, a comunicat imposibilitatea prezentării, fără a propune o alternativă rezonabilă. Mai mult, neprezentarea acesteia era cunoscută din xx.xx.2023, iar acțiunile procesuale erau de natură urgentă, fiind dictate de necesitatea finalizării urmăririi penale.

Aferent acțiunilor procesuale în data de xx.xx.2023, s-a stabilit că acestea s-au desfășurat cu respectarea dreptului la apărare, cu prezența avocatului din oficiu și în conformitate cu prevederile legale privind desfășurarea acestora în zile nelucrătoare, dat fiind caracterul urgent al măsurii reținerii pentru punerea sub învinuire.

În ceea ce privește susținerile referitoare la lipsa traducătorului, acestea sunt nefondate. Toate actele esențiale au fost redactate în limba rusă, cunoscută de învinuit, iar acesta a fost asistat în mod constant de avocatul din oficiu X. Xxxxxxx, în prezența căruia a fost informat asupra drepturilor și acțiunilor desfășurate. Mai mult, refuzul bănuțului de a semna sau de a lua cunoștință de acte nu poate fi imputat procurorului, atâta timp cât acest comportament nu a fost însoțit de cereri scrise de înlocuire a apărătorului ori de alte manifestări procedurale relevante.

Cu referire la acuzația contestatarilor privind pretinsa „grăbire” a desfășurării acțiunilor procesuale, se reține că omisiunea acestora de a exercita în timp util drepturile procedurale (contestarea actelor, formularea cererilor, invocarea vătămărilor procesuale etc.) subminează credibilitatea poziției lor ulterioare. Conform art. 297 alin. (4) CPP, dreptul la studierea materialelor este garantat și în instanță, iar Decizia Curții Constituționale nr. 29/2022 a consfințit că lipsa acestei etape în faza urmăririi penale nu echivalează cu o încălcare a dreptului la apărare.

La fel Consiliul constată că acuzațiile contestatarilor privind lipsa imparțialității procurorului sau existența unor presupuse falsuri în actele procesuale nu sunt susținute de probe, ci doar de interpretări subiective. Inspecția procurorilor a analizat toate actele relevante și nu a constatat indicii de părtinire, rea-credință sau neglijență gravă. De asemenea, faptul că acțiunile au fost desfășurate în zi de sâmbătă (18.02.2023), nu le afectează legalitatea, conform art. 104 CPP, în condițiile unei urgențe procedurale impuse de reținerea bănuțului.

Colegiul de disciplină și etică a reținut corect, în hotărârea atacată, că activitatea procurorului Oxana Muntean s-a desfășurat cu respectarea principiilor legalității, imparțialității și independenței procesuale, iar acțiunile sale nu pot constitui temei pentru tragerea la răspundere disciplinară. Aplicațiile subiective ale contestatarilor, invocările generale ale jurisprudenței CEDO și încercarea de a transforma nemulțumirea față de soluțiile procesuale într-o pretinsă abatere disciplinară sunt, în esență, incompatibile cu standardele de calificare a unei conduite ca fiind disciplinar sancționabilă.

În plus, contestatarii nu au probat că dreptul la apărare al învinuitului ar fi fost efectiv încălcat, ci doar au invocat o serie de presupuse omisiuni care fie au fost remediate în cursul urmăririi penale, fie puteau fi contestate prin mijloacele prevăzute de Codul de procedură penală, acțiuni nerealizate de către aceștia.

Prin urmare, se impune respingerea contestației și menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023 ca fiind legală, temeinică și întemeiată pe o analiză obiectivă și completă a probelor administrate.

În temeiul considerentelor expuse, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația înaintată de către Xxxxxxxx Xxxxxxxx și avocata Xxxxxxxx Xxxxxxxx, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-84/2023 din 30.06.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinta interimară a Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Mariana CHERPEC